

X СЕСІЯ

Української Національної Ради

**17-19 червня 1989 р.
С. БАВНД БРУК, Н. Дж.
США**

**БЮЛЕТЕНЬ
УКРАЇНСЬКОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО БЮРА
ЛАШІН, КВЕ.
КАНАДА**

УКРАЇНСЬКА МОГИЛЮНСЬКО-МАЗЕПИНСЬКА
ДАКАДЕМІЯ НАУК
ACADEMIA SCIENTIARUM
MOHYLO-MAZEPIANA UKRAINENSIS
UKRAINIAN MOHYLO-MAZEPIAN
ACADEMY OF SCIENCES.

СЕРІЯ: БІО-БІБЛІОГРАФІЯ

Володимир Жила

ПРЕЗІДЕНТ МИКОЛА
А. ЛІВИЦЬКИЙ І НАША
СУЧАСНІСТЬ

Філадельфія

1988

ДЕРЖАВНИЙ ГЕРБ ВЕЛИКИЙ

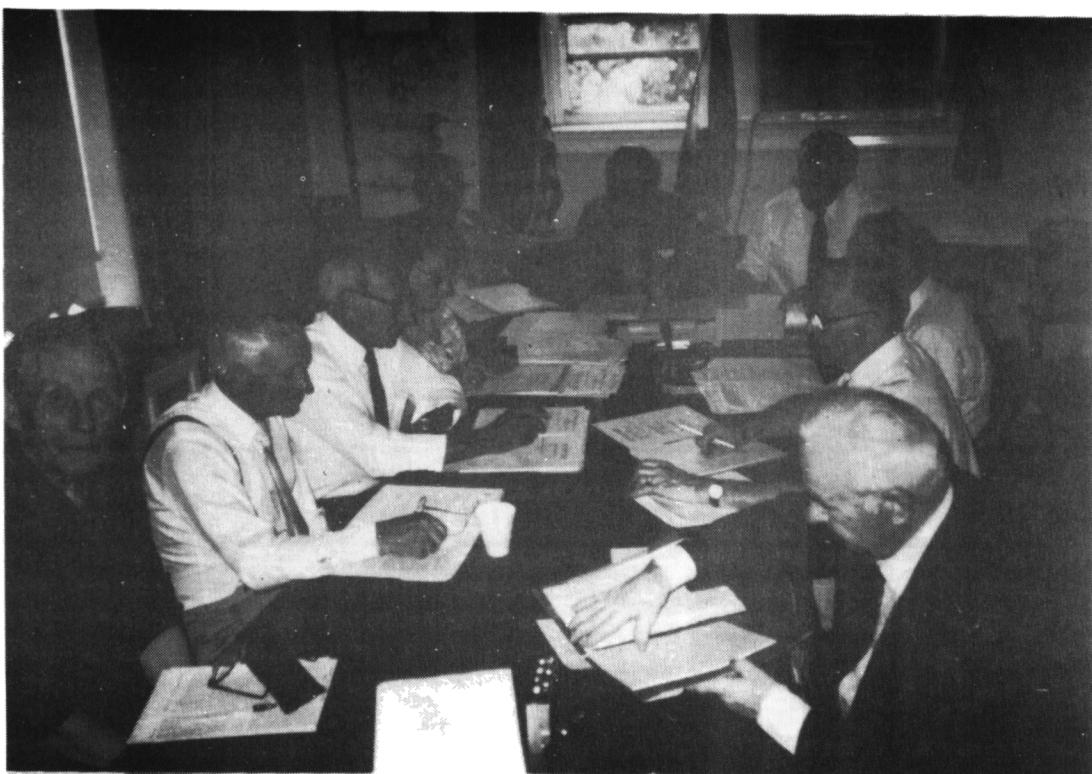

Української Соборної Держави

Правобережжя, Лівобережжя, Галичина — Буковина, Закарпаття і Кубань

**Зібрання Президії Української Національної Ради 26 червня 1988 року
в Філадельфії в будинку УНР, під головуванням інж. Павла Лимаренка.**

На знимці: посередині голова УНРади інж. Павло Лимаренко, по його лівій стороні сидять: Петро Крамаренко — секретар УНР, Арсен Степанюк, Володимир Марко, проф. Ів. Самійленко — заступник голови Уряду.

З правої сторони: д-р проф. Яр. Рудницький — голова Уряду, Галина Сенишин, Олександер Мельниченко, Василь Лупул і керівник ресорту науки й культури -- проф. Володимир Жила.

В роковину 175 років Великих Історичних Постатей України

1814 — 1989

1879 — 1989

...Вставайте,
Кайдани порвіте,
І вражою, злою кров'ю
Волю окропіте!

(Заповіт)

Борітесь — поборете!
Вам Бог помогає...
За вас сила, за вас воля
І правда святая!

(Кавказ)

Розкуйтесь, братайтесь!
У чужому краю
Не шукайте, не питайте
Того, що немає
І на небі, а не тілько
На чужому полі...
В своїй хаті — своя правда,
І сила, і воля!

(Посланіє)

Розкуються незабаром
Заковані люди,
Настане суд, заговорять
І Дніпро і гори.
(Посланіє)

Нема на світі України
Немає другого Дніпра;
А ви претеся на чужину
Шукати доброго добра.
(Посланіє)

Тарас Шевченко

Шлях визволення кожної наші густо кропиться
кров'ю. Нащої так само. Кров'ю чужою й свою.
Ворожою й рідною.

Кров закінчує глибокі процеси національних емоцій,
усвідомлень організаційної праці, ідеологічної твор-
чості, ~~всюго~~ ~~того~~, що нація і свідомо й іrraціонально
використовує для ствердження свого права на державне
життя.

Кров, пролита для цієї величної мети, не засихає.
Тепло її все тепло буде в душі нації, все відограватиме
роль непокоючого, тривожного ферменту, що нагадує
про нескінчене й кличе на продовження розпочатого.

Бо треба ждать обставин і подій,
Готовитись до них уважно й вміло,
Щоб вжити мудро досвід довгий свій
на незакінчене велике діло.

Не за горами кари час!
Воскресне наша Україна
І скине зі себе московське ярмо!

Між царською Росією й сучасною комуністичною
для нас нема різниці, бо обидві вони уявляють собою
тільки різні форми московської ~~з~~еспотії та імперіалізму

Симон Петлюра

З ПРИВОДУ Х-ОЇ СЕСІЇ УНРАДИ

Десята Сесія УНРади — українського передпарламенту в екзилі відбувається згідно з Тимчасовим Законом... після упливу п'ятирічної каденції тієї ради 1984-1989. Увага української громадськості звернена на неї не тільки тому, що вона — так би мовити — „ювілейна” (175-річчя Тараса Шевченка, 110-річчя Симона Петлюри й 50-річчя Карпатської України), але й тому, що під теперішню пору в Україні проходять великі зміни, які свідчать про затяжну кризу в економічній і політичній сферах всієї московсько-большевицької партійно-державної системи.

Ми свідки небувалих досі виявів національного піднесення, що осцилює між приклонниками постепенної „суверенізації” т. зв. „Української Соціалістичної Радянської Республіки” включно з майбутнім конституційно-дозволеним виходом із „союзу”, й борцями за беззастережну незалежність, мовляв, „повним гарантом демократичних процесів на Україні може бути лише Незалежна Суверена Українська Держава”, тобто відновлена Українська Народня Республіка з 1918-1920 років. Вахляр і скаля найпрізніших посередніх етапів у здійснюванні Горбачовської „гласності” й „перебудови” в Україні велики. Все ж об'єктивний спостерігач не може заперечити, що крім речників „федерації”, чи „конфедерації” в країні є виразні тенденції до повної незалежності, яку мала Українська Народня Республіка після проголошення акту 22-го січня 1918

року, а яка існує, як найвищий й найважливіший дорожок для дій української діаспори, зокрема для діячів Державного Центру УНРеспубліки в екзилі.

Респектуючи всі наявні в Україні концепції нових змін у національно-державному житті українського народу, ми — учасники Х-ої Сесії й діячі чи прихильники ДЦ УНР в екзилі не можемо мати різних думок чи вагання щодо нашої постави в основних справах української дійсності під теперішню пору. Що б не було й що б не діялося на теренах нашої Батьківщини, для нас політичним „вірую” є й залишається перше й основне ствердження IX-ої Сесії УНРади, яке каже, що

- 1) підсовєтська Україна, т. зв. УРСР, не є продовженням Української Народної Республіки,
- 2) а формою чужинецької окупації — колонією комуністичної Москви й
- 3) що Уряд УНРеспубліки мусить доти існувати, доки в Києві не прийде до влади справжній національний Уряд України.

Ця основна засада є й повинна бути рушійною силою всіх дій ДЦ УНР, а зокрема консолідаційних заходів на базі УНРади в діаспорі. На цій основі повинна проходити Х-та й дальші Сесії нашого передпарламенту в екзилі.

*Д-р проф. Яр. Рудницький
Голова Уряду*

СВІТОВЕ ОБ'ЄДНАННЯ ПРИХИЛЬНИКІВ *

ДЦ УНР

BITAC

10-ту СЕСІЮ УНР

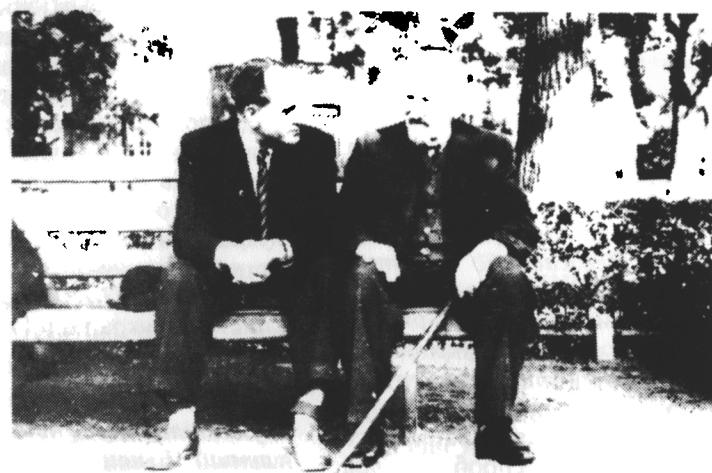
І бажає успіхів у наміченій меті!

За Головну Управу

В. Марко, голова

А. Степанюк, заступник голови

ЗНАЧЕННЯ І РОЛЯ ДЕРЖАВНОГО ЦЕНТРУ УНРЕСПУБЛІКИ В ЕКЗИЛІ

Президент М. Лівицький з батьком А. М. Лівицьким, колишнім президентом УНР (1951).

Державний Центр УНР — це не емігрантська установа. *Він є еманацією тої державної системи в Україні, яка постала в наслідку Української Національної Революції, і посідає перехідство від українських урядів і парламентів з років 1917 — 21, отже є речником і репрезентантом самостійницько-державницьких прагнень українського народу, що на Батьківщині не має змоги свободного висловлювання, та протиставленням узурпаторсько-окупаційній владі в Україні у формі т. зв. УРСР.*

Ліквідація державницьких форм наших про-відних установ або державницьких методів нашої політики і боротьби було б кроком назад. Вона відсунула б нас у ті часи, коли самостійницько-державницька ідея була зникла в українському народі, а українська нація перестала бути нацією державною.

Я вважаю, що є певна аналогія поміж сучасною ситуацією і тим, у якому стані була українська справа у 18-му столітті. Після поразки під Полтавою на чужину вийшла мазепинсько-орликівська еміграція, яка діяла довгі роки з своїм *тодішнім екзильним державним центром, екзильним урядом*, на чолі з гетьманом Пилипом Орликом. В Україні ще деякий час урядували гетьмані, потім т. зв. Малоросійська Колегія, на деякий час повернуто гетьманщину з Кирилом Розумовським. Та коли невдовзі по смерті

Пилипа Орлика тодішня українська еміграція і її екзильний державний центр перестали діяти, тоді московські царі скасували гетьманщину, себто тодішні рештки української автономії, й обернули Україну в південні провінції російсько-царської імперії. Українська нація в другій половині 18-го століття перестала бути державною нацією, а самостійницько-державницька ідея, втративши свій ідейний осередок на еміграції, перестала існувати в українському суспільстві і на самій батьківщині. Лише після проголошення новітньої нашої державної держави — Української Народної Республіки — нація українська привернула свій характер державної нації.

Ми не повинні втратити раз надбаного. Якби нинішня українська еміграція ліквідувала Державний Центр УНР, чи не повторилося б те, що було у 18-му столітті, коли перестав діяти екзильний центр гетьмана Пилипа Орлика? Тоді була остаточно знищена гетьманщина; чи Москва не знишила б тепер оту фікцію української державності у формі УРСР, себто решток бодай адміністративної окремішності сучасної підсоветської України? Я далекий від того, щоб надавати значення існуванню УРСР, яка аж ніяк не являє собою „української держави” та ще й суверенної, як це облудно запевняє советська пропаганда. Проте, все ж таки, існування навіть фіктивної УРСР, якою Москва підмінила справжню українську державу, не посмівши ліквідувати бодай

видимости форм державної окремішності України, дає сяку-таку можливість от хоч би учасникам нинішнього руху спротиву в Україні домагатися збіжнення того, що існує на папері в совєтській конституції, але чого немає в дійсності.

Роля Державного Центру УНР не припинилася, бо він є символом того, що самостійницько-державницька ідея є далі основною засадою нашої визвольної політики, а українська нація, не припиняючи у державницьких формах боротьби за відновлення своєї суверенної держави, не перестала бути державною нацією. Однак, існування і дія Державного Центру має і цілком практичне значення: це потрібне для тих, які провадять боротьбу проти окупаційного режиму в Україні, і це потрібне для української акції на міжнародному форумі... Це, власне, існування і дія Державного Центру, екзильного уряду, саме УРЯДУ, підкреслює нашу непримиренність до чужоземної окупації і нашу непохитну вимогу відновлення суверенної української держави... Ми повинні постійно нагадувати (на міжнародному форумі — прим. ред.) про національно-державницькі прагнення українського народу й дбати про те, щоб українська проблема далі була проблемою міжнародною, а не зійшла лише на площину проблеми гуманітарної, прав людини і т. п.... Власне для цього, в зносинах з чужинцями, ми повинні покликатися на факт репрезентування України екзильним Державним Центром, екзильним урядом, а не лише визвольними комітетами чи радами... І хоч сьогодні ми й не можемо сподіватися, щоб українська справа стала в ряді актуальних міжнародних проблем, проте ми самі не повинні зробити нічого такого, що могло б викликати у чужинців враження, ніби українці самі зняли справу відновлення своєї держави з площини міжнародних проблем. А це сталося б, якби ми ліквідували наш Державний Центр, наш екзильний уряд. (З доповіді в США і Канаді в 1967/68 рр.).

Незмінною політично-визвольною концепцією української еміграції, а зокрема Державного Центру й екзильного Уряду Української Народної Республіки... є відновлення сувереної і демократичної української держави — Української Народної Республіки і відокремлення від Советського Союзу окупованих суверених держав неросійських народів узагалі, себто відновлення цих держав... Осередок української самостійницької думки може існувати тільки у вільних умовах життя поза совєтською імперією. Якби ми такого осередку, що спирається на вільно проголошених Актах Самостійності і Соборності 22 січня 1918-19 років, не мали, то цим ми підірвали б можливості спротиву українців на Батьківщині. Тому нашим обов'язком є не тільки склонити Державний Центр й Уряд Української Народної Республіки, як легальну репрезентацію, носія і речника справжніх прагнень

українського народу і як протиставлення узурпаторсько-окупаційній владі в Україні у формі УРСР, але й постійно діяти в державницьких формах боротьби, маючи на чолі нашої визвольної акції саме Державний Центр й екзильний Уряд УНР. (Із заяви 15 червня 1969 р.).

Державний Центр і Уряд УНР в екзилі є не тільки речниками і носіями цієї ідеї (ідеї відновлення суверенности — прим. ред.). Вони намагаються своєю визвольною акцією у різних формах, зокрема на міжнародному форумі, допомагати українському народові в його невпинній боротьбі. Та без всебічної морально-політичної підтримки з боку вільних українців Державний Центр не спроможний мати більшіся осяги в своїй праці. Тому обов'язком української громадськості в країнах вільного світу є всебічна участь у тій акції, що її провадить Державний Центр УНР, і всебічна її допомога. (З листа до українців Пітсбургу в січні 1970 р.).

Мусимо постаратися покласти нарешті край гуляйпільству в нашій національно-визвольній політиці і національно-визвольній акції. Мусимо постаратися давати підтримку — підтримку в людській праці, а не в грошах — не лише на будову чи організацію різних, корисних звичайно, інституцій чи фундацій, але також на працю, на визвольну акцію репрезентанта твої ідеї, за яку, на моє переконання, борються наші патріоти в Україні, себто дати таку підтримку на працю Державного Центру Української Народної Республіки. (Пром. на З'їзді УНР в серпні 1968 р.).

*„Шануймо кров пролиту за Україну! Учімось
тримати меч!”*

*„Наша сила в єдності, а порука успіху наших
змагань в державній слухняності”.*

Симон Петлюра

ДУМКИ ПЕРЕД 10-ОЮ СЕСІЄЮ

„...Українське громадське життя концентрується в двох основних середовищах: суспільно-громадському — це Світовий Конгрес Вільних Українців і в суспільно-політичному — це Державний Центр Української Народної Республіки.

Пересмітво Українською Національною Радою установчих зборів Української Центральної Ради й Трудового Конгресу в Україні дало підставу всім іміграційним партіям зорганізуватись 1948 р. в цей політичний центр. Однак наша егоцентрична вдача, як також брак демократично-політичної виробленості, сприяла до конфлікту персональностей чи партійних амбіцій, що забули слово Симона Петлюри, що нація вища за кляси, а держава вища за партії. Це допровадило до цього, що члени Української Національної Ради — парламентарне представництво партійного, громадського й номінованого сектора — почали виходити чи повернутися до цієї Ради, а за собою потягали й відповідне наставлення членів своєї організації, бо в своїх організаційних газетах розписували про „державні непорозуміння”...

Ось, сьогодні, стоїмо перед відсуттям 10-ої Сесії Української Національної Ради, що являється екзильним парламентом представників політичних партій, громадського й номінованого сектора. При цьому мушу згадати про певну фальшиву інформацію, що поширилась між українською діаспорою. — Дехто твердить, що він є прихильником Української Національної Ради — УНРади, а інші, що вони є за Державним Центром.

Прошу застановитись і передумати. Це одно й те саме, лише інше ім'я.

Українська Національна Рада, її Президія, голова уряду з його всіма ресортами: зовнішнім, внутрішнім, культурно-науковим й військових справ, віцепрезидент й президент — вторять Державний Центр Української Народної Республіки на еміграції.

Сама Українська Національна Рада, так як і кожний парламент не може виконувати всієї державної праці, вони виконують свої обов'язки через членів уряду, який звітує перед Президією Української Національної Ради й його працю одобрюють або критикують.

Тепер — це найвищий час — щоб партії, що вийшли з УНРади, повернулися назад. Вони відповідають перед історією за досягнення найбільш потрібних ресурсів для потреб України в сьогоднішній час, бо в єдності сила. Виміна думок, більший засіб людських сил до праці, відповідне спільне плянування — це атрибути успіху відповідної дії. — Однак, шириться чутка про фальшиву мотивацію людей, що працюють в кругі (рамци) Д.Ц. УНР, що ніби вони всі хотять їхати в Україну й занимати якісь провідні позиції. Це брехня дешевої пропаганди! Ці люди докладають як найбільше зусиль для вироблення української присутності в світовій політиці, для ознайомлення з українською справою, для викриття того фалшу, що його вже роками ширить російсько-совєтська акула.

Державний центр УНР це найстарший екзильний уряд. До ряду екзильних урядів долучився недавно естонський й палестинський на чолі з Ясером Арафатом. Екзильні уряди виробили в міжнародному праві своє престижове місце й дістали належне признання й зацікавлення.

Україна потребує єдності, одностайного голосу в обороні її людських прав і державної незалежності й чекає на це рішуче довго-очікуване завершення.

Галина Сенишин — член
Української Національної Ради
8-9-10-го покликання.

Левко Лук'яненко

ЩО ДАЛІ?

РОЗДІЛ 6 НАША МЕТА

Україна — це країна смутку і жалю, країна де найбільше люблять свободу і найменше мають її. Україна — це країна найбільшої відданості і любови до рідного Краю і чорної зради його, країна дотепного гумору і безмежної тужливої пісні. Боліє наша душа і немає такого українського серця, що не збригнулося б від пісні, не забилося б, не заквилло б в ніжному тремні. А то підхопить вона душу в козацькому спогаді і понесе думку в люто-шалений вихор завзятого бою за волю, за долю... Чи полине в жаль за втрату, як, ось в тужливо-тужливо розлогій пісні про Мазепу:

„З полтавського бою розбитий гетьман,
біжить одинокий Мазепа,
кругом тільки тирса та білий туман
безкрайного дикого степа”...

І цю пісню намагаються вороги знищити, закопати в землю, а разом з нею вирвати з нас душу і жбурнути нас в незабуття. Називали нас малоросами. Нас із нашим національним ім'ям вже майже закопали у землю і стали іменувати совєтським народом.

Та ні, ми ж не в труні і щоб не бути в ній, у тім наша мета.

Створення Українського народного руху сприяння перебудові та Товариства рідної мови ім. Тараса Шевченка — знаменні кроки на шляху формування українських патріотичних структур національного масштабу.

(З цього виходить, що дійсні українські патріоти, які карались у совєтських тюрмах, психушках і концтаборах, як Левко Лук'яненко, ставлять максимальні вимоги, разом за вихід України зі складу ССР і створення Незалежної Української Республіки, із кличем „Геть від Москви!”)

ТАРАС ГРИГОРОВИЧ ШЕВЧЕНКО

„Встане Україна! І розвіє тьму неволі!
Світ правди засвітить
І помоляться на волі,
Невольничі діти!”

Великі пророчі слова, могутній визов майбутності! Полум'яною вірою надхнена надія на краще завтра українського народу. Ті глибокої віри слова написав той, що 175-річчя від його народин обходимо цього року.

Багато великих і славних людей видав український народ, які за своїми ділами являлися героями української нації, та ні один з них не дорівняв Великому Шевченкові. Бо Шевченко — він не тільки поет, геній і народний учитель, він незрівняний лицар слова! Революціонер і Національний Пророк!

Кожне його слово, це неначе високо піднятий стяг боротьби за волю й свободу України! З якою рішучістю й силою кидає він в обличчя здавалося непереможних ворогів — свою погрозу:

„Схаменіться — будьте люди,
бо лихо вам буде!”

Шевченко, це невтомний воїн у боротьбі з гнобителями України, колись:

„Веселої од краю до краю...” а тепер
„Ограбленої, обідраної сиротини
що над Дніпром плаче...”

Як біблійний Пилат кинув прокляття на мучеників Христа, так і Шевченко кляне всіх сатрапів, що закатували Україну!

Своїм грізним і палким:

„Кров на вас і на діти ваші!” За те, що ви —
„Закували в кайдани нашу волю
І запродали жидам віру!”

Як віруючий християнин, Шевченко кличе до вільного світу:

„Нас у церкву не пускають!
Нехрешені виростають
Козацькі діти...”

За те, ви тричі прокляті!

„І прийде час, настане суд —
Заговорять і Дніпро і гори,
І потече сто-ріками
Кров у синє море!”

І сповнились пророчі слова Великого Тараса, повиростали...

„Нехрешені козацькі діти...”

Але сповниться ще й те, що ми будемо свідками страшного суду над гнобителями України й всього християнського люду! І бачитимемо як —

„Потече сторіками
Кров у синє море...”

Великий і незбагнений Шевченко й „Кобзар” його, що був є і на віki залишився нашою національною евангелією.

У це 175-річчя від народин Т. Шевченка, ми повинні подбати, щоб його „Кобзар” і всі другі твори були на першому місці в кожній українській хаті, громаді організації.

В Шевченкових творах молодь знайде ту силу духа, що мечем і кров’ю записується на камені вічності!

У цих творах молодь відшукає палаюче джерело надії, яке в саму середину душі — там де рідко коли поневоленому народові доходить світло сонця, там залишить золоту іскру надії на краще завтра...

„Кобзар” Шевченка, це глибока криниця нашої славної окриленої історії й вічний Заповіт тим, що були, є й що прийдуть по нас:

„БОРІТЕСЬ ПОБОРЕТЕ!
КАЙДАНИ ПОРВІТЕ!”

З цим гаслом український народ пішов у боротьбу, яка триває і не вгласне доки Україна не буде вільна й від нікого незалежна!

Є поневолені народи, що слабі духом, їм тяжко пережити страхіття нової епохи. Ми, українці, не є люди слабі! Наша воля кувалася в огні змагань, наш дух відроджувався як фенікс з попелу руїн, зростав і могутнів як назріваюча буря! Ми ніколи не дрожали й не плакали!

Ми стояли, стоймо й стоятимемо твердо на своїх позиціях! Бо в душі кожного з нас, як вічний вогонь жеврить Шевченкова наука:

„Свою Україну любіть,
і во врем’я люте —
За неї Господа моліть!”

Вже 70 років минуло, як те „Врем’я люте” вкрило нашу Україну, і не ми господарями на нашій землі. Окупант господарить і то до того степені, що як за словами поета „вже місця немає для могил...”

Тож звернімо наші очі на терплячу батьківщину, а в ній на наших братів і сестер. Будьмо духом з

(Закінчення на стор. 16)

ЗВЕРНЕННЯ В СПРАВІ ДЕРЖАВНОГО СТАТУСУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Сімдесят років тому, 1-го січня 1919 р., Рада Народних Міністрів УНР ухвалила, що „державною мовою в Українській Народній Республіці вважається українська мова. Через те вона обов'язкова для вжитку в Армії, Флоті і всіх урядових та загальних громадських публічноправних установах”. Цей закон — це було велике набдання Української Революції доби Директорії, бо досі ні в чотирьох універсалах Української Центральної Ради, ані в конституції УНР згадки про державну мову не було. Не зважаючи на те, що українська мова ширилася в усіх сферах життя Республіки, зростав й престиж життя Республіки, зростав й престиж і визрівали передумови її майбутнього значення.

Мусимо тут ствердити, що статус української мови за революційні роки 1917-1920 різко змінився. По майже двісті роках повного державного невживання, українська мова стала мовою законодавства, адміністрації, війська та широкого громадського взаємнення. Правда, не завжди й не всюди однаково її цінували й використовували. Причиною був короткий час існування, як також хитке становище Української Держави. Проте й серед таких обставин українська мова в адміністративному житті стала самозрозумілою і загальновизнаним фактом.

Під більшовиками, під час трьох їхніх окупацій, українська мова була рівноправною, але не панівною, значить одною з двох мов, що їх вживано на Україні. Доба українізації в дечому змінила загальну картину, як також ставлення до української мови. Вона „викликала прихильність і підтримку одних прошарків населення та сторохке вичікування других”, бо за словами Миколи Хвильового: українізація — це „результат непереможної волі тридцятимільйонної нації”. Але й це зусилля більшовики швидко знищили й почалася доба систематичних погромів українського народу, його мови й культури, що триває досі.

І так українська мова, що великим зусиллям своїх кращих синів і дочок добилася однакового статусу серед мов загальнолюдської культури й поступу, раптом в Україні стає зайвою й непотрібною. І це відбувається в найбільш освіченому ХХ столітті, в час майже суцільної грамотності й великого поступу людини. Що більше, в Українській Советській Соціалістичній Республіці любити Україну і її мову

стає смертельним гріхом. В країні рівночасно як заразлива чума діє страшна русифікація, що пронизує нашу науку, економіку, проникає в душу людини „на всіх відтінках її діяльності”. Це ж Україну, яку проголошено суверенною республікою, зводиться до фікції, до такого стану, що „фікцією стає і сам народ.” І тут постає питання: „Чи може бути суверенна держава без державної мови?”

Це ті реальні обставини, серед яких опинився український народ в Україні. За нами сімдесят змарнованих і зганьблених років, в яких зусилля кращих людей знівечено й погвалтовано. Нашу мову зведено нанівець. А це ж найперша, найголовніша індивідуальна ознака українського народу. У ній відбито його психічний склад, звичаї, побут, нахили — його характер. І то не одного покоління, а усіх попередніх поколінь від найдавніших часів. Усі вони залишили в мові свої глибокі сліди. Таким чином, мова — це історія народу. Рівночасно з тим, мова — це пам'ять народу. Ми ж не можемо бути байдужі до того, як майбутні покоління дивитимуться на нашу епоху, на наші зусилля й труди.

Мусимо пам'ятати, що тільки німий мовчить, а народ усе, що робить — оформлює словом. Мова, отже, засіб вияву бурхливого змісту народного життя. Ось чому дбайливо й уважно треба ставитися до своєї мови. За неї треба боротися, щоб мова зоріла, щоб була панівною, щоб своєю красою стала притягальною силою для нас в розсіянні, а тим більше для наших братів і сестер на Батьківщині.

Отже, в 1989 році, що є роком української мови, об'єднаним зусиллям станмо в її обороні, не повторюймо наших помилок з минулого, а керуючись вищими законами, плекаймо і вживаймо на всіх рівнях нашу рідну мову, що є засобом сердечної згоди, яка дає підставу для взаємного милування й захоплення.

Мова наша — довговічна. Її треба любити, поважати й боронити, бо тільки тоді вона стане в нашій історії показником національного зрушення й виявом глибоко почутия.

Проф. Володимир Жила
керівник ресорту Культури й Науки
Уряду Української Народної Республіки
Дано в місці постюю,
5. 5. 1989.

РІК 1989 ЦЕ РІК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Людей закованих моїх,
Убогих нищих... Возвеличу
Малих отих рабів німих!
я на сторожі коло їх
Поставлю слово...

Учітесь брати мої!
Думайте, читайте,
І чужому научайтесь, —
Свого не цурайтесь

ЩОБ НАША ПРАВДА НЕ ПРОПАЛА
ЩОБ НАШЕ СЛОВО НЕ ВМИРАЛО!

Тарас Шевченко

Слово, моя ти єдина зброя,
ми не повинні загинуть обоє.
Може в руках невідомих братів,
Станеш ти кращим мечем на катів!

Леся Українка

О! Слово рідне, орле скутий.
Чужинцям кинуте на сміх.
Співочий грім батьків моїх,
Дітьми безпам'ятно забутий.

O. Олесь

Він знов усі орбіти, всі планети,
Та тільки мови рідної не знов.

Любов Забашта

Стій на варті, щоб мова не згасла,
Бо без мови вмирає народ.
А вона в нас солов'їна, прекрасна
Це надхнення могучий акорд.
І найвищий служи ти Ідеї
Як герой, ти, Відчизні служи.
Ти жий і працюй лиш для неї
І її наче скарб бережи.

Віра Бориско

Ліна Костенко

ПОЕЗІЙ
вид. „Смолоскип” 1969 р.

На світі можна жити без стальонів,
по-різному дивитися на світ;
широкими очима
з-під долоні,
крізь пальці,
у кватирку,
з-за воріт.

Від того світ не зміниться нітрохи.
А все залежить від людських зіниць —
в широких відіб'ється вся епоха,
у звужених — збіговисько дрібниць.

ВІТАЄМО ДЕСЯТУ СЕСІЮ УНРАДИ ЯК СЕСІЮ ЮВІЛЕЙНУ

Щоб у 70-річчя Екзильного Уряду УНР, ми всі разом об'єднані в Державному Центрі УНР створили один національний моноліт проти всіх окупантів українських земель!

А у 175-річчя від народин Великого Тараса — хоч частинно виконали Його до нас прохання яке звучало:

„ОБНІМІТЕСЬ БРАТИ МОЇ
МОЛЮ ВАС БЛАГАЮ”

та щоб всеціло ми пішли за дороговказом невтомного борця за волю України — СИМОНА ПЕТЛЮРИ — який залишив нам на всі часи актуальний заповіт:

„НАЦІЯ ВИЩА ЗА КЛЯСИ,
ДЕРЖАВА — ВИЩА ЗА ПАРТІЇ!”

Тому в обличі сучасних подій на Україні, звернім усю нашу увагу на поневолений і терплячий наш народ і віддаймо всі наші сили, щоб допомогти визволитись йому з лапет окупанта й зажити вільним, від нікого незалежним державним життям! В тому хай допоможе нам БОГ!

*Володимир Марко,
голова Світового Об'єднання
Прихильників ДЦ УНР*

в Торонто, червень 1989 року

ДОРОГОВКАЗ

Всі признаки на землі й на небі вказують на те, що комунізм, як теорія й практика, наближається до свого безапеляційного кінця.

Започаткований німецьким жидом Карлом Марксом на початку ХХ-го сторіччя й переведений у практику Владіміром Ільїчем Ульяновим-Леніном на теренах із традиційно-деспотичним минулим російського народу в часі революції 17 й дальших років, комунізм утверджився силою в східній Європі з першою жертвою свого імперіалістичного походу — Українською Народною Республікою в 1920-му році.

Ленінізм породив Сталіна — найбільшого злочинця ХХ-го століття — Сталінізм породив Хрущова, а там Брежнєва й його послідовників. Російсько-комуністична система не виправдала себе в історії ХХ-го століття й опинилася над пропастю. Як сказано, вона наближається до свого кінця й світові соєвологи, як Збігнєв Бжезінські у своїй найновішій праці, передають його повний упадок — „Гранд фейлор” (1989). Заходи Михаїла Горбачова рятувати справу різними „гласностями” й „перебудовами” не приносять і не принесуть рятунку приклонникам й визнавцям політично-партийного штучно насадженого порядку: гальванізація економічного пів-калавра без суспільно-політичних змін, зокрема на окупованих не-московських теренах, засуджена на невдачу й провал. Стоїмо на порозі розвалу останньої тоталітарної імперії в модерній історії — Советського Союзу.

Для українства, що найбільш потерпіло в наслідок насильного насаджування марксистсько-ленінської теорії й практики впродовж останніх 70-ти років, немає іншого виходу як визбутись ідеально й фактично новітнього поневолення й повороту до власних форм суспільного життя й політичних структур, а передусім до зліквидованої бопльщизмою Української Народної Республіки 1918-1920-их років. Акти 22-го січня 1918 й 1919 років є для української нації в її “історії України” у розсіяній найяскравішим і єдиним дороговказом повсякденної праці над покращанням колективної й індивідуальної долі „народжених її не-народжених, в Україні й не в Україні сущих” Шевченкових націоналів!

І коли в наші дні в Україні можна чути голоси, що історія компаруї в СССР — „це історія моральних переступів, злочинів, терору та агресії”, що треба виступити „проти будь-якого культу та фанатизму”, в тому числі й культу Леніна та ідеології ленінізму”, то це великий крок уперед і недвозначна відповідь усім, хто за залишеною заслонкою скідає вину за неминучу катастрофу на Сталіна, Брежнєва і ін. пробокопів системи, а не на Леніна й його спричинників. Віднеминучого розвалу СССР-ської імперії немає поворотя, ніякій півшаходи її не врятують.

*Д-р. проф. С. Рудницький
Голова Уряду*

ВІД РЕДАКЦІЇ

Це число Бюлетеню УІБ появляється з нагоди закінчення п'ятирічної каденції керівних органів ДЦ УНР 1984-1989. Своїм форматом і характером воно дещо відмінне від усіх попередніх чисел.

Згідно з постановою Уряду УНРеспубліки з 25. 6. 1988 потверденою рішенням Президії УНРади 26. 6. 1989, воно виходить як „спеціальне число, присвячене Х-ій Сесії УНРади” 17-6. 1989 р.

Щодо змісту воно кладе наголос на ідеологічні основи ДЦ УНР, напрямні його діяльності й на події, що відбуваються на рідних землях. Це число не охоплює звітів поодиноких керівників ресортів ДЦ УНР, бо вони звітуватимуть на Х-ій Сесії. Окрім того вирішено покликати до співпраці у виготовленні

цього числа Пані Галину Сенишин, Голову монреальського відділу ОП ДЦ УНР та ред. Володимира Марка, Голову Світового ОП ДЦ УНР в Торонті. У виданні цього числа Бюлетеню УІБ допоміг порадами й деякими матеріалами проф. Яр. Рудницький, Голова Уряду УНР.

З цього приводу висловлюю найсердечнішу подяку моїм повище згаданим співпрацівникам у виданні цього спеціального числа.

Тетяна Носко-Оборонів
Голова і ред УІБ

Місце постою 28. 5. 1989 р.
Ляшін, Квебек, Канада

Редколегія Бюлетеню УІБ вітає учасників

Х-ої СЕСІЇ УНРАДИ

Тетяна Носко-Оборонів, Галина Сенишин
Володимир Марко

Ляшін

Квебек

Інтервенція Голови УІБ. п. Т. Носко-Оборонів в Газі (Голяндія) в справі українського голоду 1932-33 рр.
20. XI. 1984 року.

УРЯД УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ

Високоповажана Пані
Тетяна Носко-Оборонів, Голова УІБ й
Редакторка Бюлетеню УІБ
Ліжшин, Квебек
Канада

місце Постою 2.6.1989

Високоповажана й дорога Пані Тетяно,

В імені Уряду УНРеспубліки я особисто висловлюю Вам якнайглибішу подяку й призnanня за Вашу віддану, безкорисну й систематичну працю над редагуванням Бюлетеню УІБ в роках 1985-1989. Як змістом так і формою, а зокрема безперебійною точністю появкою, він багато причинився до поширення інформації про працю Уряду й цілого ІЦУНР не тільки між членами й прихильниками УНР, але й перед широкими колами української діаспори. Це останнє важливе було остильки, оскільки деякі органи української преси в Вільному Світі постійно бойкотували працю Уряду й ІЦУНР на міжнародному форумі ї свою "змовою мовчання" спричинювали несправедливі закиди, мовляв, ІЦУНР "нічого не робить", "Уряд УНР не цікавиться перебудівними процесам" в Україні", і т.д. і т.д.

Ваш Бюлетень УІБ давав відсіч отаким наклепницьким твердженням, пропистваличи їм не фікцію, а факти. Й за це належиться Вам стократне спасиби за Ваш вклад у діянку об'єктивної інформаційної служби української спільноті, а ІЦУНР зокрема.

Користуючи з нагоди, щоб подякувати Вам теж і за безкорисне, точне й послідовне протоколювання всіх зібрань і нарад Уряду УНР в роках 1985-1989. Ваші протоколи їшли навіть даліше, на міжнародний форум, де Ви з вродженою Вам допитливістю й журналістичними здібностями "рекордували" факти з нарад і зустрічей. /напр. у Відні 5.11.1986; в Лондоні 31.10.1988 й ін./

Для української політичної дії в екзилі Ваша документація має історичну вартість і свідчить про позитивні й успіхи діяльності Уряду УНР на світовому форумі. А фактом, що Ви робили безкоштовно, часом навіть із особистими фінансовими витратами, Ви заслужили собі на найбільшу вдячність усіх безсторонніх спостерігачів Вашої праці, передусім Уряду УНР.

Шире признання й велика честь Вам за це !

З висловами глибокої пошани до Вас

— Г. Рудницький

Яр.Рудницький, Голова Уряду УНР

Невмирущі Ідеї Симона Петлюри

„В українську державність ми віруємо, в її неминучість ми переконані. Для нас вона є до певної міри живою реальністю, бо ідеї її ми носимо в серці, бо її духом і її потребам овіяне наше життя.....”

*„Справа здобуття Української Держави це справа цілої нації української, а не якоєсь кляси її чи партії, от через що зрозуміння, согласованість усіх чинників громадянських і співпраця їх є умовою, без додержання якої ми ніколи своєї мети державної не досягнемо.....
Наша сила в єдності, а порука успіху наших змагань в державній слухняності.....”*

„Коли б там, на Україні Великій, відчули розбіжність політичної думки серед нашої еміграції, брак єдиної волі в праці цілого громадянства на чужині, то це боляче відчула б наша нація і гостро засудила б нас за нашу дріб'язковість та малий розум в справах великої і державної загальнонаціональної ваги.....”

C. Петлюра

ними, а нашою братньою любов'ю підсилюймо їхній змаг до свободи, а незгоду, ненависть залишімо, хай вона буде нам оружжям на ворогів наших!

Собі залишімо братню любов і вірність до батьківщини нашої, бо ми всі одної матері діти й всі змагаємо до однієї й тієї самої мети!

У цьому великому 175-річчю від народин нашого Генія Шевченка, станьмо в одну лаву, подаймо собі руки й виконаймо прохання нашого Національного Пророка, що нас про це благає:

**„ОБНІМІТЬСЯ Ж, БРАТИ МОЇ,
МОЛЮ ВАС, БЛАГАЮ.”**

Володимир Марко

39-ої сесії УНРади яка відбулася в липні 1984 року в Інституті св. Володимира в Торонто, Канада.

Кобзар під час козацького походу